

Export av ekologiska livsmedelsprodukter 2022

Pro Luomu r.f.

PRO LUOMU

Jord- och skogsbruksministeriet

Bakgrund och mål för undersökningen

Pro Luomu gjorde en utredning om Finlands ekologiska livsmedelsexport i februari-mars 2023. Målet var att ta reda på värdet och strukturen av den totala ekologiska exporten 2022, exportens utveckling och framtidsutsikterna för de kommande åren samt företagens önskemål för utvecklandet av den ekologiska exporten. Utredningen finansierades av Jord-och skogsbruksministeriet. Den tidigare utredningen gjordes 2021 och gällde den ekologiska exporten 2020.

Den officiella statistiken gör ingen skillnad på ekologisk export, så tills vidare är det enda sättet att fråga företagen som exporterar ekologiskt. En elektronisk enkät skickades till 108 livsmedelsföretag vars kontaktuppgifter hade samlats in från Pro Luomus medlemsregister, media och andra offentliga källor. Dessutom användes Livsmedelsverkets och Valviras ekologiska kontrollregister, samt söktjänsten TRACES som upprätthålls av EU-kommissionen.

**Enkäten skickades
till 108
livsmedelsföretag**

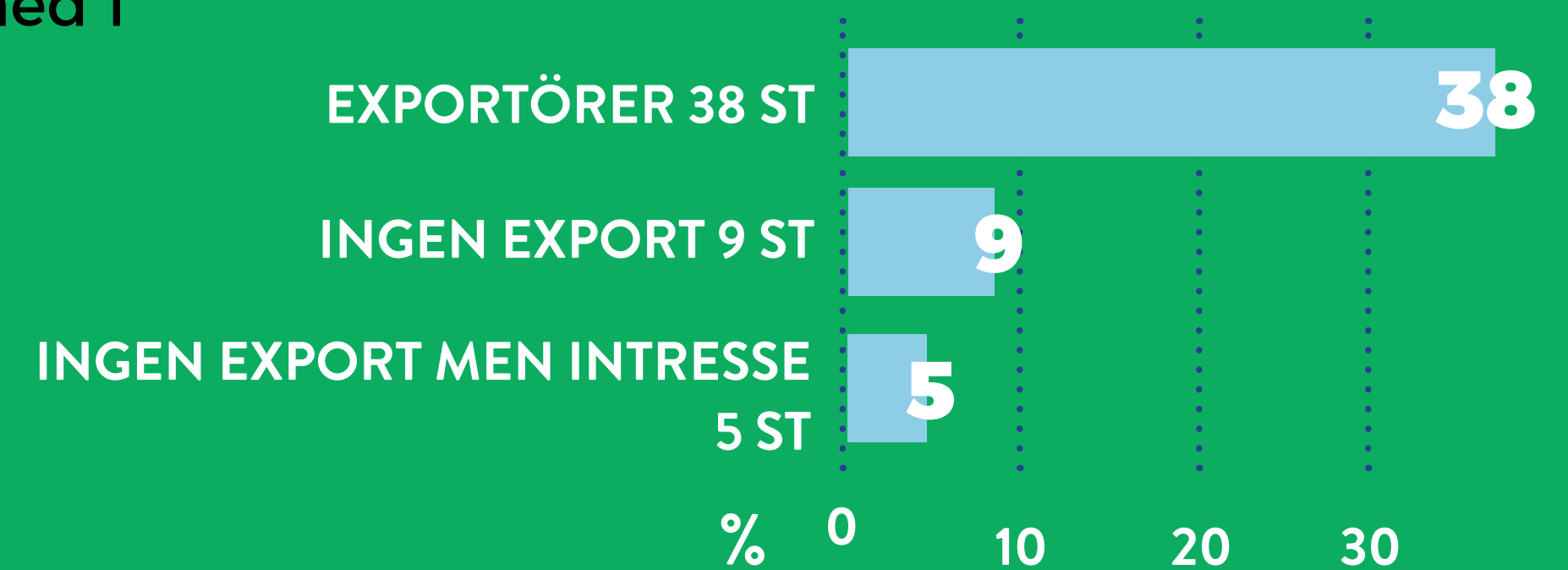
De tillfrågade som svarade

37 företag svarade på enkäten i tid. Dessa kompletterades med telefonintervjuer (15), så totalt fick man in 52 svar. Svarsprocenten var 48 %. Eftersom kända ekologiska livsmedelsexportörer kontaktades, ger materialet en bra bild av den finska ekologiska exporten och dess utveckling. Till skillnad från den förra utredningen omfattar denna utredning endast ekologiska livsmedelsprodukter och inkluderar inte ekologiska alkoholdrycker. Även dessa exporteras men uppgifterna är så pass ofullständiga att ekologiska alkoholdrycker inte tagits med i det totala värdet av ekologisk export.

Jämfört med den förra utredningen fanns det 11 nya exportföretag och 6 företag som exporterade 2020 men inte svarade då. 38 av de som svarade exporterade ekologiska produkter 2022. 14 av de som svarade exporterade inte, men fem av dem var intresserade av det.

Svarsprocent
48%

Svarader och export

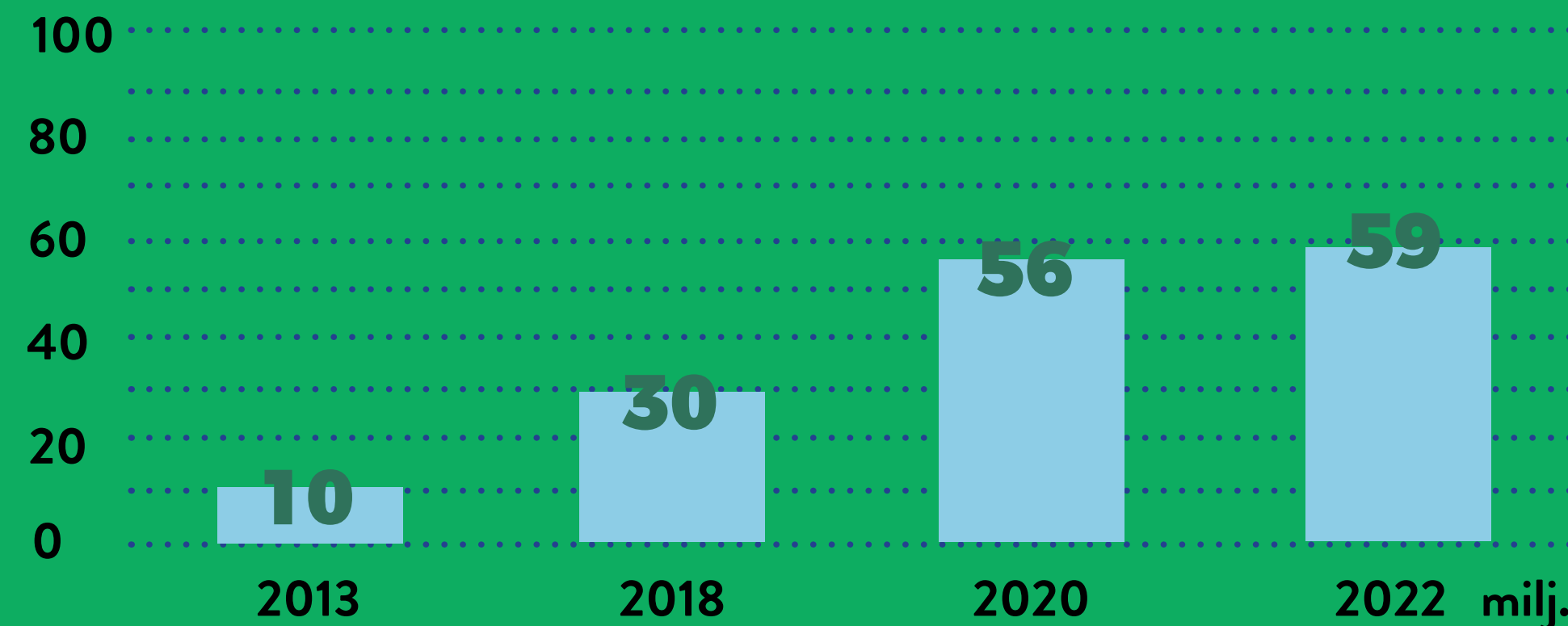
Värdet av den finska ekologiska exporten 2022 var

59 miljoner euro

På basis av svaren uppskattar Pro Luomu att värdet av den ekologiska exporten var 59 miljoner euro. I summan ingår inte exporten av ekologiska alkoholdrycker. Den ekologiska exporten hade vuxit en aning (ca. 5%) från värdet av 2020 export (plus alkoholdrycker).

Andelen ekologiska produkter av den finska livsmedelsexporten år 2022 var 3%.

Den finska ekologiska exporten
(plus alkoholdrycker)

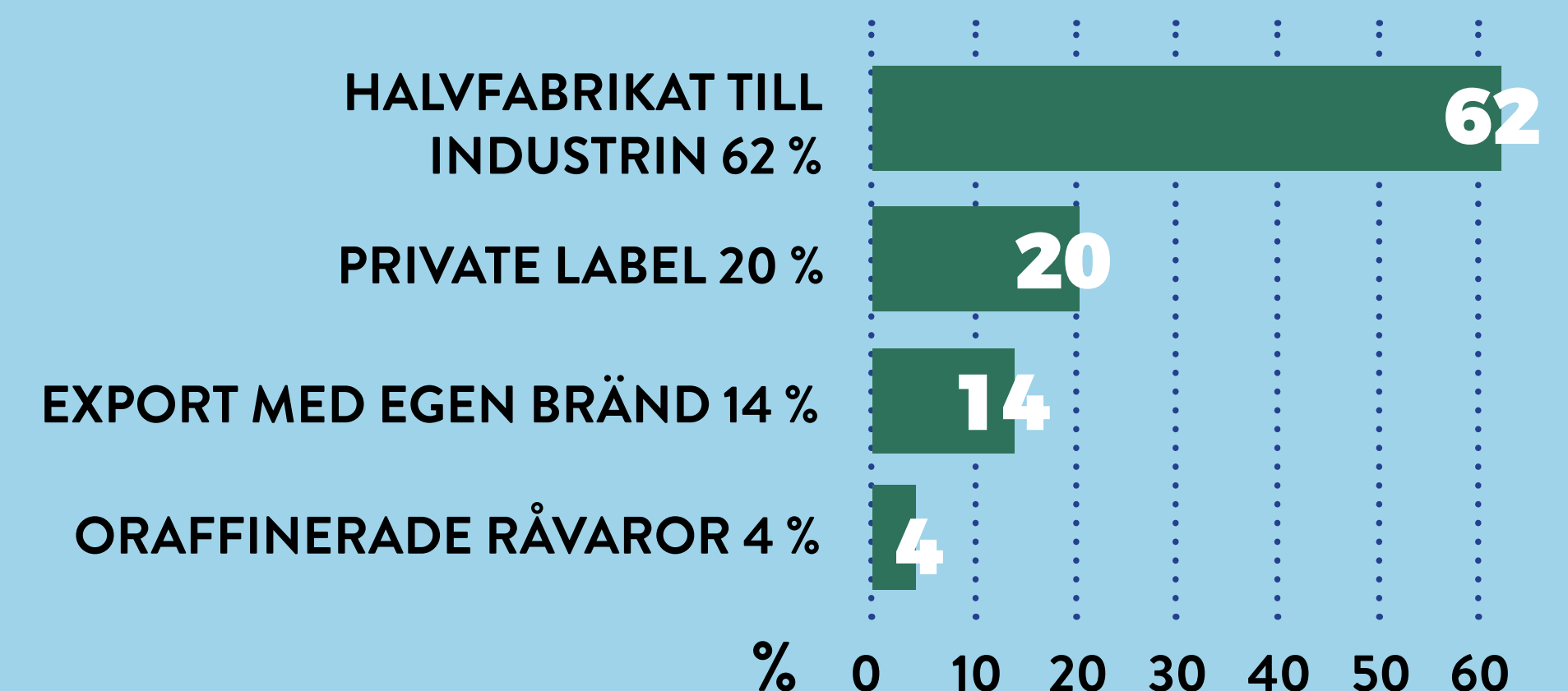

Största delen av exporten är b-to-b export

- ✓ **Drygt 60 %** av den ekologiska exporten utgörs av halvfabrikat till industrin*
- ✓ **Andelen Private-label** konsumentprodukter var en femtedel av den ekologiska exporten och andelen konsumentprodukter som exporterades under eget varumärke var 14 %. Andelen oraffinerade råvaror var ca 4 %.
- ✓ **Företag som ägnade** sig åt B-to-b-export betonade att även denna export sker kund Anpassat under egna varumärken.
- ✓ **Andelen konsumentprodukter** växer tack vare internationella företag, som tillverkar ekologiska produkter för export även i Finland.
- ✓ **Jämfört med föregående utredning** hade exportandelen av b-to-b-produkter vuxit på kostnad av export i egen bränd. Andelen oförädlade råvaror hade fortsatt att minska, vilket lär bero på av minskningen av exportvärdet av ekologiska produkter.

*Andelen baseras endast på svar från företag som lämnat ifrågavarande information (34 företag).

Fördelningen av ekologisk export

Tyskland är fortfarande det populäraste landet att exportera till

De populäraste länderna att exportera till

1.
TYSKLAND

2.
SVERIGE

TOP 5

3.
NEDERLÄNDERNA

4.
USA

5.
SYDKOREA

Finska ekologiska produkter exporteras runt om i världen, till mer än 40 olika länder

Spannmålsprodukter i toppen av ekologisk export

- ✓ **Finlands ekologiska** export delades in i 13 olika produktgrupper. Den klart största gruppen var spannmålsprodukter som svarade för ca 40 % av exportvärdet.
- ✓ **De ekologiska spannmålsprodukterna** utgjorde 30% av exporten av finska spannmålsprodukter. Andelen är nästan densamma som 2020, vilket visar de ekologiska spannmålsprodukternas starka ställning inom finsk ekologisk export. Marknaden för de finska ekologiska spannmålen, i synnerhet ekologisk havre är mycket starkt exportdriven.
- ✓ **Andra betydande produktgrupper** var mjölk och dess ersättningsprodukter som inte är mejeriprodukter, bageriprodukter, samt naturprodukter.
- ✓ **Antalet exportörer** av naturprodukter var störst. Men värdet på deras export var lägre än 10 % av all ekologisk export. Å andra sidan fanns det en stark utveckling inom naturprodukter och nya produkter kom fram. Tillsammans med bär och juice växte olika svampbaserade specialprodukter med hög förädlingsgrad fram.

Ekologins andel av den finska spannmålexporten var **30%**

Osäkerheten präglar framtidsvisionerna

De senaste årens stora förändringar (pandemi, krig, inflation) har påverkat framtidsutsikterna. Därför är företagen försiktiga med att förutspå framtiden. Konsumenternas minskade köpkraft har minskat köp av ekologiska produkter i många länder för export¹. Utöver dessa har problem med tillgången på råvaror och kostnaderna för logistik ökat försiktigheten.

Ungefär hälften av exportföretagen tror dock att deras ekologiska export växer under de kommande två åren, ca. en tredjedel av exporten förblir oförändrad och cirka 10 % uppskattar att det kommer att minska från värdet 2022.

Enligt utredningen är uppskattningen om tillväxten tämligen måttlig. Målsättningen för genomförandet av det nationella ekologiska programmet är att värdet på

den ekologiska exporten är 100 miljoner euro år 2025.². Målet nås inte med den nuvarande tillväxttakten. Utredningen genomfördes under en period då endast få företag kunde uppskatta sin framtida tillväxt.

Trots osäkerheten tror majoriteten av de ekologiska exportföretagen på en tillväxt. Bara en betydande kund kan ha avgörande betydelse för exporten. Bland svaren fanns ett enskilt fall som ansåg att exporten under det gångna året återhämtat sig.

1) Data presentation at BIOFACH 2023: The European Market for Organic Food at the BIOFACH Congress February, 14, 2023, 11 am to 12 pm

2) Luomu 2.0 -programmets genomförande plan. Jord- och skogsbruksministeriets publikation 2023:1, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164613>

Föreslagna åtgärder för att stärka den ekologiska exporten

1 MERA SYNLIGHET FÖR DET EKOLOGISKA

- Food from Finland-programmet prisades i synnerhet för ordnandet av gemensamma framträdanden på mässor. Man önskade att programmet skulle fortsätta.
- Bygga ett gemensamt ekologiskt varumärke i viktiga exportländer.
- Ekologin starkare fram på en nationell och för företag gemensam agenda.

2 STÖD OCH SAMARBETE I SYNNERHET FÖR SMÅ FÖRETAG

- Stöd i marknadsföring och till professionella mässor.
- Stödet bör även omfatta eget arbete och resor, inte bara konsultation.
- Förhoppning om gemensam marknadsföring, kooperativ.

3 MER STÖD FRÅN MYNDIGHETERNA

- Mer stöd i synnerhet för ekologisk export utanför EU. Taiwan och EU borde få ett likvärdighetsavtal.
- Olika bestämmelser eller deras tolkningar försvårar exporten även i EU-regionen, inklusive Norden (t.ex. bestämmelser om D-vitaminisering av ekologiska produkter)

4 SÄKRING AV TILLGÅNGEN PÅ ORGANISKA RÅVAROR OCH INSAMLADE PRODUKTER

- En förutsättning för exporten är tillgången på råvaror. Därför hoppades man kunna säkra den ekologiska produktionen och expandera den ekologiska skördesektorn.

Nordiskt samarbete

- ✓ **I utredningen ingick** också frågan om intensifierat nordiskt samarbete. Detta bemöttes med intresse.
- ✓ **Fördelar med samarbetet** kunde vara:

1 STÖRRE SYNLIGHET

- Framför allt när det gäller export till länder utanför EU.
- Danmarks kunnande inom ekologin är välkänt och man kunde ta lärdom av det.

2 PÅVERKAN PÅ EUS LAGSTIFTNING OM EKOLOGI

- Tillsammans kan vi påverka med mer kraft.

Sammandrag

1

Pro Luomu uppskattar värdet av Finlands ekologiska export till 59 miljoner euro 2022, vilket är ca. 3 % av all finsk livsmedelsexport.

Den ekologiska exporten har fortsatt att växa något, även om takten klart sjunkit under de senaste två åren.

2

I spetsen för Finlands ekologiska export är spannmålsprodukterna, som står för 30% av det totala värdet för exporten av finländska spannmålsprodukter. Andra viktiga produktgrupper är var mjölk och dess ersättningsprodukter som inte är mejeriprodukter, bageriprodukter, samt naturprodukter.

3

Merparten av den ekologiska exporten utgörs av exporten av halvfabrikat till industrin som b-to-b export.

Exporten av obearbetade råvaror är liten.

4

Framtidsutsikterna är pga. krig, konsumenternas ned-satta köpkraft och kostnadsökningarna inte helt klara. Trots det ansåg majoriteten av de tillfrågade att exporten kommer att växa under de kommande två åren.

En del har lång erfarenhet av export och företagen har framgångsrikt utvecklat sin verksamhet för att bli mer konkurrenskraftiga, vilket skapar grund för tillväxtförväntningar.

5

För att uppnå exportmålen i Genomförandeplanen av det nationella ekologiska programmets krävs en hel del. Åtgärder som de tilltalade föreslagit för utvecklingen av exporten bör genomföras och utvecklingen bör revideras vartannat år. Det skulle vara en fördel om den ekologisk exporten och importen skulle vara en del av den offentliga statistiken.

PRO LUOMU

Jord- och skogsbruksministeriet